

Ester rekokue oĩa

Ester rekokue oĩa

Judeu kuery pavẽ e'ỹ ojevy raka'e Judá yvy re. Heta ete opyta Babilônia ha'e Pérsia yvy re. Ha'e va'e kuery regua ma Ester oiko raka'e, Pérsia regua Susã tetã py.

Ester ma kunha iporã ete va'e ramo huvixave oguerovy'a vy ogueraa gua'yxyrã. Ha'e rami rã oendu omombe'ua rã peteĩ ava heko vai va'e Hamã hery va'e judeu kuery ha'e javive ojuka ukaxe. Huvixa eteve voi ixupe ojuka uka, ndoikuaai vy gua'yxy Ester ae judeu oikoa. Ha'e nunga Ester oikuaa vy huvixa renonde ojerure guetarã kuery ogueraa jepe aguã re. Jeayvuveikue'i py e'ỹ ojerure huvixa pe, guenonde py noenoĩ ramo. Ha'e rami teĩ Ester mongakuaare aipoe'i uka ixupe: “Huvixa ro py ndee reiko va'eri exaã eme ndee anho'i reo jepe aguã re, ore judeu kuery mboae orejukapaa teĩ. Mba'eta ha'e rami ete oiko taa ára rekyrirĩ ri ramo amboae henda gui ju 'rã oiko judeu kuery pytyvõarã ha'e heraa jeparã. Ha'e rã ndee ma rekanhy 'rã nderu ro pygua kuery ha'e javi reve. Xapy'a rei nhi'ã ha'e rami aguã ae nemoĩa raka'e huvixa ra'yxyrã” he'i uka. Ester ombovai: “Tereo ha'vy, emboatypa judeu kuery Susã tetã py ikuai va'e ha'e javi. Pekarú e'ỹ re pendekuai xere pejerure vy. Mboapy ára re pe'u eme mba'eve, pey'u eme guive, ara py ha'e pyávy. Xee voi xerembiguai kuery reve rokaru e'ỹ re avi 'rã orekuai. Ha'e va'e rire ma aa 'rã huvixa oĩa py, lei oĩ va'e rovai teĩ ae ma. Xapy'a rei xejukaa aguã rami ri rã amano 'rã”, he'i (4.13-16).

Huvixa renonde py Ester ou ramo omovaẽ porã, ojapo guive ojerureague. Ha'e rami rã judeu kuery ndojukaa'i raka'e. Ojukaa va'e ma ijukaxearé kuery anho. Ha'e rami rã judeu kuery ovy'a vaipa okuapy, Nhanderuete ogueraa jepe ramo.

Huvixa Assuero ngaru tuvixa va'e ojapoague

- 1** Huvixa Assuero ma Índia guive Etiópia peve opena oikovy cento e vinte e sete yvy oĩ va'e re. Ha'e va'e jave py
- 2** huvixa Assuero tenda openaaty áry oguapy oiny Susã tetã py oo yvateve va'e oĩ va'e py.
- 3** Mboapy ma'et'ya re ma huvixa oĩ jave ojapo peteĩ ngaru ojeupegua kuery yvatekueve ha'e guembiguai kuery ha'e javi pe. Ha'e kuery ma Pérsia ha'e Média pygua ipo'akave va'e. Ha'e ramo yvatekueve

ha'e hembiguai kuery yvy ikuai va'e re opena va'e oupa vy henonde ikuai.

4Ha'e kuery pe huvixa oexa uka iporãgueve ha'e hepykueve openaa rupi oguereko va'e, yvate ete va'e vy iporãa guive. Heta ára ma ikuai, cento e oitenta ára peve.

5Ha'e gui ha'e va'e ára opa ma rire huvixa ojapo peteĩ ngaru tuvixa va'e. Susã tetã py oo yvateve va'e oĩ va'e py ojapo tetã pygua kuery ha'e javi pe, yvatekueve ha'e yvyĩgueve pe guive. Sete ára re ojapo ngoka py yvotyty oĩ va'e py.

6Ha'e py ma omoĩa ajukue xiĩ ipererĩ'i va'e ha'e púrpora regua, ixã ipererĩ'i va'e ha'e púrpora py ojokua pyre. Ha'e va'e ma inhapyĩ va'e prata guigua re ojokuaa, oo yta ita alabastro guigua hi'ãi va'e re guive. Tenda ikuai va'e ma ouro ha'e prata guigua py ombojeguaa. Pyrõa ma ita xiĩ, mármore, alabastro ha'e ita iporãve va'e guigua anho.

7Ha'e kuery oy'u aguã ogueru ruka karo ouro guigua joegua e'ỹ-e'ỹ py. Heta avi oĩ vinho huvixa pegua anho rei, huvixa ome'ẽxea'i py ome'ẽ vaekue.

8Ha'e ramo huvixa oipotaa rami vy ha'e kuery oy'uxea rami oy'u okuapy, mba'eta ngoo rupi opena va'e kuery ha'e javi pe huvixa ijayvu peteĩ-teĩ oy'uxea rami ome'ẽ aguã re.

9Huvixa Assuero ro py ta'yxy Vasti voi ojapo avi ngaru tuvixa va'e kunhague pegua anho.

Ngarua py huvixa ra'yxy Vasti ndouxaiague

10Sete araa py huvixa opy'a re vinho gui ovy'a anho rei. Ha'e rami vy ijayvu guembiguai kuery Meumã, Bizta, Harbona, Bigtá, Abagta, Zetar ha'e Carcas pe. Ha'e va'e avakue sete-ve va'e ma eunuco meme ikuai huvixa Assuero renonde rupi omba'eapo va'e.

11Ha'e va'e kuery pe huvixa ijayvu henonde py ogueru aguã ta'yxy Vasti akã regua reve, iporã ete ramo amboae regua kuery ha'e yvatekueve ikuai va'e ha'e javi oexa aguã.

12Ha'e rami teĩ huvixa ra'yxy Vasti ma sete-ve eunuco kuery ijayvua rami e'ỹ ndouxei, huvixa ayvu ae ha'e kuery omombe'u teĩ. Ha'e rami rã huvixa oendu vy ojou vai, ipoxy vaipa guive.

13Ha'e gui ma huvixa oporandu hi'arandu va'e kuery ára nhavõ mba'emo oikuaa porã va'e pe, (mba'eta ha'e rami ae 'rã huvixa oikuaa pota uka lei oĩa rami oikuaapa va'e kuery pe.

14Ha'e va'e regua irũ kuery ae'ive va'e ma kovae: Carsena, Setar, Admata, Társis, Meres, Marsena ha'e Memucã. Ha'e va'e sete-ve ma Pérsia ha'e Média pygua yvatekueve ikuai. Yvateve va'e vy huvixa renonde ikuai riae, openaa rupi oguapy avi 'rã okuapy.)

15Ha'e gui ha'e kuery ma lei oĩa rami vy jogueroayvu okuapy mba'exa pa huvixa Assuero gua'yxy Vasti re ojapo aguã re, huvixa ayvu eunuco kuery omombe'u rã ndojapoi rire.

¹⁶Ha'e gui ma Memucã aipoe'i huvixa ha'e yvatekueve va'e renonde py: — Oreruvixa, ndera'yxy Vasti ma nderovai anho e'ỹ ojapo vai, ha'e javi regua yvatekueve ndee huvixa Assuero openaa ha'e javi rupi ikuai va'e rovai guive.

¹⁷Mba'eta ndera'yxy oikoague regua ma kunhague ikuai va'e ha'e javi oendupa 'rã. “Huvixa Assuero oĩa py gua'yxy Vasti oenoĩ uka teĩ ndoui”, 'ea rã oendu vy nomboeteveipa 'rã ome kuery.

¹⁸Ange ma voi kunhague Pérsia ha'e Média pygua yvatekueve ma ndera'yxy oikoague oendupa vy ha'ekue rami ae ju 'rã ijayvu nerembiguai yvatekueve va'e pe. Ha'e rami rã heta 'rã ikuai nhomboetea rupi ve'ỹ, joupe ivaiia rupi guive.

¹⁹Ha'e gui ndee xeruvixa, rejou porã ri vy embopara uka peteĩ ayvu Pérsia ha'e Média pygua lei reguarã, ombovaipa pyrã e'ỹ. Ha'e va'e re toĩ ndee huvixa Assuero renonde py ta'yxy Vasti ndouvei aguã, ha'e ndera'yxy oikoague gui oipe'aa vy amboae kunha ha'eveve va'erã pe ome'ëa aguã.

²⁰Oreruvixa, ha'e va'e ayvu repenaa ha'e javi rupi remombe'u uka rã oikuaapa ramo pavẽ kunhague omboete 'rã okuapy ome, yvatekueve ha'e vvyĩgueve guive — he'i.

²¹Ha'e ramo ha'e va'e ayvu huvixa ojou porã, yvatekueve ikuai va'e avi. Ha'e rami vy ojapo Memucã ijayvuague rami.

²²Ha'e rami vy kuaxia huvixa ombopara uka ma vy omondouka openaa ha'e javi rupi. Peteĩ-teĩ vvy re ikuai va'e pe ombopara okuapy ha'e kuery oexa kuaa aguã rami, peteĩ-teĩ regua ayvu py ombopara, peteĩ-teĩ ava ngoo pygua kuery re ipo'aka aguã, ha'e guetarã kuery ayvu py ae ijayvu aguã.

Ester ju huvixa gua'yxyrã oiporavoague

2 ¹Ha'e va'e rire huvixa Assuero opoxya noenduvei ma vy ima'endu'a ju Vasti oikoague re, ha'e hexe ombopara uka va'ekue re.

²Ha'e ramo ixupe aipoe'i okuapy hembiguai kunumigue:

— Oreruvixa, toguerua nerenonde kunhataĩgue'i iporãgueve va'e anho.

³Tove repenaa ha'e javi rupi tomoĩa ha'e nunga re opena va'erã, kunhataĩgue'i iporãgueve va'e anho tomboatypa, Susã tetã py oupa aguã. Kunhague ro py ae toupã, nerembiguai eunuco Hegai kunhague ro rarõaty va'e opena aguã. Ha'e gui ma ha'e kuery pe tome'ë pire poã.

⁴Ha'e gui oreruvixa, kunhataĩ rexa vy reayvuve va'e rei tema toĩ Vasti rekovia — he'i. Ha'e rami ijayvu ramo huvixa ojou porã. Ha'e vy ojapo uka ha'e rami ae.

⁵Ha'e gui ma Susã tetã py oiko peteĩ ava judeu, Benjamim ramymino va'e, Mordecai hery va'e, Jair ra'y, ha'e Quis ra'y Simei ramymino va'e.

⁶Ha'e va'e ma Jerusalém tetã gui escravo-rã ogueraapa pyre regua. Babilônia pygua huvixa Nabucodonosor ae ogueraa uka va'ekue Judá pygua huvixa Jeconias kuery reve.

7Ha'e va'e ava ma omongakuaa otuty rajy ae'i Hadassa. Ha'e va'e ma Ester hery mboae, tuu ha'e ixy ve'ỹ va'e, kunhataĩ porã. Tuu ha'e ixy nda'ipovei ma ramo Mordecai ogueru va'ekue guajy ae'i rami omongakuaa aguã.

8Ha'e gui ma huvixa ojapo uka va'ekue, ixuguigua lei omombe'upaa ramo heta omboaty heruvy kunhataĩgue'i anho Susã tetã py oo yvateve va'e oĩ va'e py, Hegai opena aguã. Ha'e va'e kuery reve Ester voi herua huvixa ro py, kunhague re opena va'ety Hegai opena aguã py.

9Ha'e va'e ma kunhataĩ oexa rã iporã vaipa, ojou porãa aguã rami oiko guive. Ha'e ramo Ester pe ojapura pire poã ogueru aguã, tembi'u ho'u va'erã guive. Hembiguairã ome'ẽ avi sete kunhataĩgue oiporavo pyre huvixa ro py ikuai va'e. Ha'e vy hembiguai kunhataĩgue reve omboaxapa kunhague pegua opy ja'o ha'evena py.

10Ha'e va'e jave py Ester nomombe'u porã teri hetarã kuery mava'e regua pa ikuaia, neĩ imongakuaare voi, Mordecai nomombe'u ukai rire.

11Ha'e gui ko'ẽ nhavõ Mordecai ou 'rã kunhague ikuaia roka py, oikuaa pota 'rã Ester oiko porã paa, ha'e mba'e pa hexe oiko 'rãa re.

12Ha'e gui doze jaxy re ma kunhague rekorã va'ekue oĩa rami vy openambaa ma rire ovaẽ ta ma ára peteĩ-teĩ kunhataĩ huvixa Assuero oĩa py ojexa uka aguã. (Mba'eta ha'e rami ae 'rã oiko kunhague onhemoatyrõa ára ojeupitypa peve. Mboapy memea jaxy re azeite mirra guigua oikyty 'rã ojee, ha'e gui mboapy memea jaxy re ju amboae regua heakuã porã va'e ha'e kunhague pegua pire poã ae 'rã oikyty.)

13Ha'e gui ma peteĩ-teĩ kunhataĩ ovaẽ 'rã huvixa oĩa py. Kunhague ikuaia gui huvixa ro katy oo ta ramo peteĩ-teĩ ome'ẽa 'rã ogueraaxe va'e rei.

14Ka'arukue ma oike 'rã opy, ha'e rã aje'ivekue ma oo ju 'rã amboae py kunhague ikuai aguã py. Ha'e va'e py huvixa rembiguai eunuco Saasgaz ju opena 'rã oikovy ta'yxy jevy kuery ikuai va'e re. Ha'e pygua kunhague neĩ peteĩve ndouvei ju 'rã huvixa oĩa py, huvixa oipota vy hery rupi ae oenoĩ uka e'ỹa ja.

15Ha'e gui ovaẽ ma Ester ju huvixa oĩa py oo aguã. Ha'e ma Mordecai ryvy Abiaĩ rajykue'i, guajy ae'i rami omongakuaa va'ekue. Ha'e gui oo ta ma vy ha'e ae ndojerurei mba'eve ogueraa va'erã re, huvixa rembiguai eunuco Hegai kunhague ro rarõaty va'e ogueraa uka va'e anho ogueraa. Ha'e rami vy Ester rexa kuery ha'e javi ojou porã rei okuapy.

16Ha'e rami py huvixa Assuero ro py heraa Ester. Dez jaxya tebete 'ea va'e py ogueraa, sete ma'etỹ re ma huvixa opena oiny jave.

17Ha'e gui huvixa ma kunhague mboae gui oayvuve Ester. Kunhataĩgue'i mboae huvixa oĩa py ou va'e ha'e javi gui ojou porãve, oayvuve ete. Ha'e rami vy inhakã re akã regua ouro guigua huvixa omoĩ reve Vasti rekovia ogueru gua'yxyrã.

18Ha'e gui ma huvixa ojapo peteĩ ngaru tuvixa va'e ojepegua kuery yvatekueve ha'e guembiguai kuery ha'e javi pe. Ester peguarã ae ojapo

ngaru. Ha'e rami vy openaa ha'e javi rupi oikuaa uka pavẽ opytu'u aguã ára, ha'e huvixa ome'ẽxea'i py mba'emo ome'ẽ rive pavẽ pe.

¹⁹Ha'e gui mokoĩguea kunhataĩgue omboaty ukaa jave ma Mordecai oguapy oiny tenda huvixa ro rokẽ py.

²⁰Ha'e jave py ma Mordecai ijayvuague rami vy Ester ndoikuaa ukai teri guetarã kuery ha'e imongakuaare mava'e regua paa. Ester onhe'ẽ rendu teri oikovy Mordecai omongakuaa jave rami ae.

Huvixa ojukaxe okuapy rã Mordecai oikuaa ague

²¹Ha'e va'e jave huvixa rokẽ py Mordecai oguapy oiny jave py ma huvixa Assuero rembiguai mokoĩ ikuai eunuco meme va'e, okẽ rarõa va'e regua Bigtã ha'e Teres hery va'e. Ha'e va'e kuery ma nguvixa pe ivai vaipa vy jogueroayvu ojuka aguã re.

²²Ha'e nunga Mordecai oikuaa vy omombe'u uka huvixa ra'yxy Ester pe. Ha'e rã Ester ma huvixa pe ju omombe'u uka Mordecai rery rupi.

²³Ha'e ramo ha'e nunga re oikuaa potaa rã anhetẽgua ra'e. Ha'e rã mokoĩve ojryvipy imoiny yvate. Ha'e nunga ma huvixa renonde py omboparaa imoiny kuaxia mba'emo oikoague oĩa re.

Mordecai re Hamã nda'ija'eiaague

3 ¹Ha'e nunga oikopa ma rire huvixa Assuero omboyvate Hamedata ra'y Hamã, Agague ramymino va'e. Ha'e vy oirũ kuery yvatekueve ikuai va'e ha'e javi áry omoĩ.

²Ha'e ramo huvixa rembiguai kuery hokẽ py ikuai va'e ha'e javi ma Hamã oaxa nhavõ ojero'a vy guenapy'ã re rã ikuai henonde, ha'e rami ae huvixa ojapo uka rire. Ha'e rã Mordecai ma henonde ndojero'ai, guenapy'ã re noĩ guive.

³Ha'e rami rã huvixa rembiguai kuery hokẽ py ikuai va'e aipoe'i okuapy Mordecai pe:

— Mba'e re tu huvixa ojapo ukaague rami e'ỹ reiko? — he'i okuapy.

⁴Ko'ẽ nhavõ ixupe ha'e rami ijayvu okuapy teĩ ndojapyxaka potai. Ha'e ramo ha'e kuery omombe'u Hamã pe, oikuaaxe vy Mordecai pa ayvu py ipo'aka rãa. Mba'eta ha'e kuery pe onhemombe'u ma voi judeu oikoa.

⁵Ha'e ramo Hamã oexa rã henonde py Mordecai ndojero'ai neĩ guenapy'ã re voi noĩ ramo ipoxy ete ixupe.

⁶Ha'e rami avi onhembopy'a Mordecai ojuka uka aguã re, ha'e anho rive'ỹ guive ojukaxe. Mba'eta Hamã pe omombe'ua ma mava'e regua pa Mordecai oikoa. Ha'e rami vy Hamã onhembopy'a Mordecai retarã kuery judeu ikuai va'e ha'e javi ojuka uka aguã re, huvixa Assuero openaa ha'e javi rupi.

Hamã judeu kuery ojukapaxeague

⁷Ha'e gui doze ma'et'ya re ma huvixa Assuero oĩ jave, jaxy ijypy'ia nisã 'epy va'e py ma Hamã guenonde py oexa uka xortea Pur 'epy py. Ko'ẽ

nhavõ guarã doze jaxya peve ojapo. Ha'e rami vy oikuaa jaxy adar 'epy va'e py ha'eve 'rãa.

⁸Ha'e ramo Hamã aipoe'i huvixa Assuero pe:

— Xeruvixa, repenaa ha'e javi rupi pavẽ regua mbyte rupi peteĩ regua ikuai. Ha'e va'e kuery reko ma amboae regua ikuai va'e reko reve joo rami e'ỹ rei, lei remombe'u uka va'e rami e'ỹ guive ikuai. Ha'e va'e kuery ma nda'evei reja rive aguã.

⁹Xeruvixa, ha'eve ri ramo embopara uka ha'e kuery ojukupaa aguã regua. Ha'e rami aguã ijukaarã kuery po py ame'ẽ 'rã trezentos e trinta mil quilos prata guigua, ndee huvixa mba'emo remoĩ porãaty pyguarã ae — he'i.

¹⁰Ha'e ramo huvixa okuã gui kuã regua omboi vy ome'ẽ Hamedata ra'y Hamã, Agague ramymino ha'e judeu kuery rovaigua oiko va'e pe.^a

¹¹Ha'e vy aipoe'i ixupe:

— Ha'e va'e prata ma ndepo py ae topyta, judeu kuery ha'e rami ae avi. Ha'e kuery re ma reikuaa rami ejapo.

Judeu kuery ojukupaa aguã huvixa oikuaa ukaague

¹²Ha'e gui peteĩ jaxya ha'e treze araa py ma oenoia huvixa rembiguai kuaxia mboparaa kuery. Ha'e ramo Hamã ijayvua ombopara okuapy huvixa kueryrã huvixave omoĩ va'ekue peguarã, ijyvy ha'e javi re opena va'e pe, peteĩ-teĩ regua yvatekueve pe guive. Peteĩ-teĩ regua ayvu py ombopara okuapy, peteĩ-teĩ regua oendu kuaa aguã rami. Huvixa Assuero rery rupi ae ombopara, huvixa kuã regua py omboja vy hery omoĩ guive.

¹³Ha'e va'e kuaxia para omondouka ayvu reraaty kuery pe. Huvixa pegua yvy ha'e javi rupi omondouka judeu kuery omomba, ojukupaa ha'e omokanhymba vyvoi aguã regua, kunumigue ha'e tujakue, kyrigue'i ha'e kunhague guive. Peteĩ ára pyve ojukupaa aguã, doze jaxya adar 'epy va'e treze araa py, ha'e gui imba'e rei-reikue oipe'apa aguã guive.

¹⁴Ha'e va'e ayvu oguerova avi peteĩ-teĩ yvy re lei ojapo pyre ogueroyvua aguã. Ha'e vy oguerova va'ekue ma ha'e javi regua pe omondouka, ha'e va'e ára pyguarã oiko katu pavẽ aguã.

¹⁵Ha'e gui ma ayvu reraa kuery huvixa ojapo uka va'ekue oikuaa vy oje'oi pojava. Ha'e ramo Susã tetã py omombe'ua oo yvateve va'e oĩ va'e rupi. Huvixa ha'e Hamã ma oy'u aguã py uguapy okuapy, ha'e rã Susã tetã rupi ma onhemondyipa rei okuapy.

Judeu kuery re Ester ojerure aguã re ijayvuague

4 ¹Ha'e nunga ha'e javi Mordecai oendu vy omondoro oao ha'e ajukue voxa vaikue guigua py rive onhemonde, tanhimbu guive omoĩ ojee.

^a 3.10 Kuã regua omboi vy Hamã pe ome'ẽ guery rupi ojapo uka aguã.

Ha'e gui oẽ vy tetã rupi oiko-iko. Ipy'a vai nhendu rei ovy nda'vevei etea oendu vy.

²Ha'e rami vy huvixa rokẽ peve'i ovaẽ, mba'eta huvixa rokẽ rupi ma avave rei nda'vevei oike aguã voxa vaikue guigua py onhemonde reve.

³Ha'e gui yvy mboae-mboae rupi huvixa ijayvuague ha'e lei ojapo va'ekue omombe'ua rupi judeu kuery ipy'a vai ete okuapy, okaru e'ỹ re ikuai, ojae'o ha'e hexay vaipa reve. Mbovy rei e'ỹ tanhimbu áry onheno okuapy voxa vaikue guigua py onhemonde reve.

⁴Ha'e gui Ester oĩa py hembiguai kunhague ha'e eunuco kuery ou vy ixupe omombe'u okuapy Mordecai oikoa ha'e javi. Ha'e nunga huvixa ra'yxy oendu vy nda'vevei etea oendu. Ha'e vy ajukue mboae omondouka Mordecai pe voxa guigua ojegui omboi vy onhemonde aguã. Ha'e rami teĩ ha'e ma ndoipotai.

⁵Ha'e ramo Ester oenoĩ huvixa rembiguai eunuco va'e regua Hataque hery va'e, Ester rembiguirã ju omboaxa va'ekue. Ha'e va'e ma Mordecai oĩa py Ester omondouka mba'e nunga pa oikoa oikuaa aguã.

⁶Ha'e ramo tetã mbyte py Hataque oo Mordecai reve nhovaexĩ aguã huvixa rokẽ py uguapy oinya py.

⁷Ixupe Mordecai omombe'upa hexe oiko va'ekue ha'e javi, huvixa pe Hamã prata ome'ẽ vy judeu kuery omomba aguã re ijayvuague guive omombe'u.

⁸Ixupe ome'ẽ avi ipara oguerova pyre Susã tetã rupi ogueraa uka pyre, judeu kuery omombaa aguã regua, Ester pe hembiguai oexa uka vy oikuaa avi aguã, ha'e ju huvixa oĩa py oo vy omboaxy aguã re ojerure aguã, henonde py guetarã kuery re ojerure aguã.

⁹Ester oĩa py Hataque ojevy vy omombe'upa Mordecai ijayvuague ha'e javi.

¹⁰Ha'e ramo Hataque pe Ester ombovai vy aipoe'i uka Mordecai pe:

¹¹— Ha'e rami avi huvixa rembiguai kuery ha'e javi, ha'e ijyvy ikuai va'e regua oikuaa pavẽ ava e'ỹ vy kunha teĩ ha'e ae rive opy ja'o py huvixa pe ojexa uka vy oike va'e rei, ha'e va'e peguardã pete'ĩ ayvu oĩ, ojukaa aguã, xapy'a rei ixupe huvixa opo pygua ouro guigua omokuave'ẽ e'ỹ vy, oikove aguã. Ha'e gui xee ma kovae jaxy ha'e javi re huvixa naxerenõ teri oĩa py aa aguã — he'i.

¹²Ha'e rami Ester ijayvuague ma Mordecai pe ju omombe'ua.

¹³Ha'e ramo imombe'ua kuery pe Mordecai ombovai Ester pe omombe'u aguã:

— Ha'e rami avi huvixa ro py ndee reiko va'eri exa'ã eme ndee anho'i reo jepe aguã re, ore judeu kuery mboae orejukapaa teĩ.

¹⁴Mba'eta ha'e rami ete oiko taa ára rekyriřĩ ri ramo amboae henda gui ju 'rã oiko judeu kuery pytyvõarã ha'e heraa jepearã. Ha'e rã ndee ma rekanhy 'rã nderu ro pygua kuery ha'e javi reve. Xapy'a rei nhi'ã ha'e rami aguã ae nemoĩa raka'e huvixa ra'yxyrã — he'i uka.

¹⁵Ha'e rami rã Ester ju aipoe'i uka Mordecai pe:

¹⁶— Tereo ha'vy, emboatypa judeu kuery Susã tetã py ikuai va'e ha'e javi. Pekaru e'ÿ re pendekuai xere pejerure vy. Mboapy ára re pe'u eme mba'eve, pey'u eme guive, ara py ha'e pyávy. Xee voi xerembiguai kuery reve rokaru e'ÿ re avi rã orekuai. Ha'e va'e rire ma aa rã huvixa oĩa py, lei oĩ va'e rovai teĩ ae ma. Xapy'a rei xejukaa aguã rami ri rã amano rã — he'i.

¹⁷Ha'e ramo Mordecai oo vy ojapo Ester ojapo uka va'ekue ha'e javi.

Huvixa ha'e Hamã okaru aguã py Ester oenoĩague

5 ¹Mboapy araa py Ester onhemoatyrõ vy oao porãgueve py onhemonde. Ha'e vy oo vy huvixa ro roka py hi'ãi, huvixa openaaty rexei. Ha'e rã huvixa ma guenda openaaty py uguapy oiny okẽ oĩ va'e vvy'iry.

²Ester oka py opyta ho'amy rã huvixa oexa vy oendu omovaẽxea vy ixupe omokuave'ẽ po pygua ouro guigua. Ha'e rami rã Ester onhemboja vy po pygua apy re opoko.

³Huvixa aipoe'i ixupe:

— Xera'yxy Ester, mba'e tu rereko, mba'e nunga re ha'vy rejerure ta? Mba'eta apenaa mbyte rupi peve teĩ xee ame'ẽ rã.

⁴Ester ombovai:

— Xeruvixa, ndevy pe ha'eve ri ramo tereo ndee Hamã reve. Aÿ'i areko katupa ma ngaru ndevy — he'i.

⁵Ha'e ramo huvixa aipoe'i:

— Pejapo ha'vy Hamã ojapura aguã rami, Ester oipota va'e rei rojapo aguã — he'i.

Ha'e gui huvixa ha'e Hamã ovaẽ ngaru tuvixa va'e Ester uguereko katu va'ekue py.

⁶Vinho oy'u okuapya py huvixa oporandu Ester pe:

— Mba'e nunga re tu rejerure? Mba'eta xee ame'ẽ rã. Mba'e tu rejapo ukaxe? Apenaa mbyte rupi peve rejerure teĩ ojapoa rã.

⁷Ha'e ramo Ester ombovai vy aipoe'i:

— Xee aipota va'e re ajerurea ma po rami:

⁸Xeruvixa, xapy'a rei xemboaxy ramo, ha'e aipota va'e ojapoa aguã ndevy ha'eve ri ramo tove ko'ẽ ramo ju terevaẽ Hamã reve ngaru areko katu aguã py. Ha'e ramo mae ma rombovai rã, xeruvixa — he'i.

⁹Ha'e va'e árave Hamã ojepe'a ovy ovy'aa onhenhandu reve. Ha'e rami teĩ huvixa rokẽ py Mordecai uguapy oinya py oexa rã henonde py nopy'ãi neĩ nomboetei guive oiny ramo oendu Mordecai rovai ipoxy etea.

¹⁰Ha'e rami teĩ Hamã ojejoko vy ngoo katy oo. Ha'e vy oirũ kuery oenoĩ ukapa, gua'yxy Zeres guive.

¹¹Ha'e kuery reve Hamã ijayvu iporiau e'ÿa re, gua'y kuery heta ikuai re, opa mba'e py huvixa omboete ukaague re, ha'e huvixa rembiguai kuery yvatekueve mboae áry omboyvateveague re guive.

12 Ha'e vy aipoe'ive ju:

— Huvixa ra'yxy Ester ae ma voi avave noenoĩ ngaru oguereko katuague py oo aguã, xee e'ỹ vy. Ha'e rami ae avi koẽ rã guarã voi xerenõ ju huvixa reve aa aguã.

13 Ha'e rami teĩ ha'e nunga ha'e javi ma naxembovy'ai, huvixa rokẽ py judeu Mordecai oguapy oiny rã aexaa ja — he'i.

14 Ha'e ramo ixupe ta'yxy Zeres ha'e irũ kuery ikuai va'e ha'e javi aipoe'i:

— Ejapo uka ha'vy peteĩ jojryvipya renderã, vinte e dois metros yvatea va'e ejapo. Ha'e gui koẽ rã aje'ive'i reve huvixa pe aipoe're Mordecai ojryvipya aguã. Ha'e gui ma revy'a reve 'rã reo huvixa reve ngaru py — he'i. Ha'e rami ijayvua Hamã oendu vy ojou porã. Ha'e rami vy ojapo uka jojryvipya renderã.

Hamã pe Mordecai omboete ukaa ague

6 1 Ha'e va'e pyávy ma huvixa ndokei re oiko. Ha'e rami vy kuaxia mba'emo oiko va'ekue-'ekue oia ogueru ruka ramo henonde py ogueroayvua.

2 Ha'e va'e kuaxia para re ojou Bigtã ha'e Teres ojapo vaixea Mordecai oikuaa ukaague. Mba'eta ha'e va'e mokoive eunuco huvixa rokẽ rarõa kuery va'e regua ae huvixa Assuero ojukaxe teĩ va'ekue.

3 Ha'e gui ma huvixa oporandu:

— Mordecai ha'e rami ojapoague re mba'e nunga tu ixupe ojapo porãa raka'e omboete ukaa rupi?

Huvixa renonde hembiguai kuery ikuai va'e ombovai:

— Mba'eve rei ixupe ndojapo porãai teri — he'i okuapy.

4 Ha'e va'e jave py Hamã oike ae ma ra'e huvixa roka apy rupi, jojryvipya renderã Hamã ojapo uka va'ekue py huvixa pe ojerure aguã Mordecai ojryvipy uka aguã. Ha'e ramo huvixa va'e oporandu:

— Mava'e tu oĩ oka py? — he'i.

5 Hembiguai kuery ombovai:

— Hamã rima oka py hi'ai — he'i. Ha'e ramo huvixa aipoe'i oike aguã.

6 Hamã oike ma ramo huvixa oporandu ixupe:

— Ava xee amboete ukaxe va'e pe ma mba'exa nda'u ha'eve 'rã ojapo porãa aguã? — he'i.

Ha'e rami rã Hamã ojeupe ae “Mava'e ha'vy oiko huvixa omboete uka vy ogueroavy'ave 'rã, xee e'ỹ vy?” he'i.

7 Ha'e rami vy huvixa pe ombovai:

— Ava remboete ukaxe vy rejapo porãa va'e pe ma

8 toguerua ijaorã iporãve va'e ndee xeruvixa ae renhemondea va'ety regua, ha'e kavaju hi'áry riaa ndee xeruvixa reikoaty va'e guive. Inhakã re ma tomoĩa akã regua ndee xeruvixa pegua ae.

⁹Ndee xeruvixa rembiguai yvatekueve va'e ae tome'ẽ ijao ha'e kavaju ixupe, tomonhemonde avi ndee xeruvixa remboete ukaxe va'e. Ha'e gui ma kavaju áry togueraa tetã rupi tape ikuai va'e rupi, ha'e henonde rupi tomombe'u herekovy: “Ha'e rami ae ojapoa ava huvixa omboete ukaxe va'e pe”, te'i — he'i.

¹⁰Ha'e ramo huvixa aipoe'i Hamã pe:

— Ejapura ke ha'vy. Ndeayvuague rami ae ejopy ao ha'e kavaju, ha'e huvixa rokẽ py judeu Mordecai oguapy oiny va'e pe ejapo. Neĩ peteĩ henda'i py ma voi ejapo e'ỹ eme ndeayvuague — he'i.

¹¹Ha'e gui Hamã ma ao ha'e kavaju ogueraa vy omonhemonde Mordecai. Ha'e vy kavaju áry omoĩ vy tetã rupi ogueraa. Henonde rupi omombe'u herekovy:

— Ha'e rami ae ojapoa ava huvixa omboete ukaxe va'e pe — he'i ovy.

¹²Ha'e va'e rire ma huvixa rokẽ py ju Mordecai ojevvy. Ha'e rã Hamã ma oẽ vy onha ovy ngoo katy. Nda'evei ete reve oakã onhovãmba ovy.

¹³Ha'e gui ma gua'xy Zeres pe omombe'u oiko va'ekue ha'e javi, oirũ kuery pe guive. Ha'e ramo irũ kuery hi'aranduve va'e ta'xy Zeres reve aipoe'i okuapy ixupe:

— Ha'e gui ma Mordecai renonde nemo'yvyĩ'ia ma. Judeu kuery regua oiko ramo nandepo'akai 'rã hexe. Ha'e rami 'rãgue py anhetẽ henonde py nemo'yvyĩ'i ete 'rã — he'i.

¹⁴Hexeve ha'e kuery ijayvu teri reve ovaẽ okuapy huvixa rembiguai eunuco kuery. Ha'e vyve ogueraa pojava Hamã ngaru Ester oguereko katu va'ekue oiko aguã katy.

Hamã ojapoxea Ester omombe'u rire ojryvipya ague

7 ¹Ha'e gui ma huvixa ogueroaẽ Hamã gua'xy Ester reve oy'u okuapy aguã py.

²Mokoĩguea ma vinho oy'u okuapy py huvixa oporandu Ester pe:

— Xera'xy Ester, mba'e nunga re ete tu rejerure ta? Ndevy pe xee ame'ẽ 'rã. Mba'e ha'vy reipota? Xee ajapopa 'rã ndevy apenaa mbyte rupi peve rejerure teĩ.

³Ha'e ramo ta'xy Ester ombovai:

— Xeruvixa, xapy'a rei nerenonde py xemboaxy, ha'e ndevy pe ha'eve ri ramo eme'ẽ xee ajerurea xerekoverã re ae. Ha'e gui xee aipota va'e ma xeretarã kuery rejuka ukapa e'ỹ aguã.

⁴Mba'eta ore kuery ma orevendepaa ma, xee ha'e xeretarã kuery reve, oremomba aguã, orejukapa ha'e oremokanhymba vyvoi aguã. Nhoembiguairã rive orevendea va'e rire xee akyrirĩ 'rãgue, mba'eta xeruvixa, ha'e rami va'e rire oreroaigua káuxa nda'evei 'rãgue romoangeko aguã — he'i.

⁵Ha'e ramo huvixa Assuero oporanduve vy aipoe'i gua'xy Ester pe:

— Mava'e tu ndeayvua va'e? Mamo tu oiko ha'e rami ete pendeapo aguã opy'a re oendu va'e?

⁶Ester ombovai:

— Orerovaigua oremombaxe va'e ma peva'e mba'emo vai apoa Hamã — he'i.

Ha'e rami rã Hamã ma huvixa ha'e ta'yxy renonde py okyje reia anho oendu.

⁷Huvixa ipoxy ete vy vinho oy'u oinya gui opu'ã vy oẽ ovy yvotyty ngoka py oĩ va'e katy. Ha'e rã Hamã ma opy opyta huvixa ra'yxy Ester pe ojerure aguã guekoverã re, mba'eta oikuaa huvixa ombopaga aguã re onhembopy'a maa.

⁸Ha'e gui yvotyty ngoka py oĩ va'e gui huvixa oike ju ramo opy vinho oy'u okuapyague py, ha'e va'e jave tenda Ester oĩa áry Hamã ho'a ra'e. Ha'e nunga huvixa oexa vy aipoe'i:

— Peva'e ta'vy omoangeko teve ra'e xera'yxy Ester xerenonde, xero py ae?

Huvixa ha'e rami ijayvu ramove onhovãa Hamã rova.

⁹Ha'e ramo peteĩ huvixa rembiguai eunuco regua Harbona hery va'e aipoe'i:

— Hamã ro katy'i ko hi'aĩ peteĩ jojryvipya renderã ojapo va'ekue vinte e dois metros yvatea va'e, ha'e va'e py huvixa reraa jepeare Mordecai ojryvipy aguã ojapo uka va'ekue — he'i.

Ha'e ramo huvixa aipoe'i:

— Ha'e va'e py ae pejryvipy Hamã — he'i.

¹⁰Ha'e ramo Mordecai ojryvipy aguã Hamã ojuka uka va'ekue py ae ojuka okuapy. Ha'e ramo mae ma huvixa noenduvei opoxyague.

Ngovaigua kuery re judeu kuery opu'ã aguã re ijayvuague

8 ¹Ha'e va'e árave judeu kuery rovaigua Hamã rogue huvixa Assuero ome'ẽ gua'yxy Ester pe. Mordecai avi oguerua huvixa renonde py, huvixa pe Ester hetarã ae oikoa omombe'u rire.

²Ha'e ramo huvixa okuã regua Hamã gui ojopy ju va'ekue omboi vy Mordecai pe ju ome'ẽ. Hamã rogue re opena va'erã ma Ester omoĩ Mordecai ae.

³Huvixa renonde py Ester ijayvuve tema. Ha'e vy ipy rupi ojero'a oiny vy ojae'o reve ojerure oiny ombovaipa aguã Agague ramymino Hamã judeu kuery ojukapa aguã regua ombopara va'ekue.

⁴Ha'e ramo Ester-a katy peteĩgue ju huvixa omokuave'ẽ po pygua ouro guigua. Ha'e ramo Ester opu'ã ho'amy huvixa renonde py.

⁵Ha'e vy aipoe'i iuxpe:

— Xeruvixa, xapy'a rei ndevy pe ha'eve ramo, xemboaxya rendu ha'e ha'evea ramigua reikuaa ramo, po rami aguã rejou porã ri ramo

tomboparaa Hamedata ra'y Hamã Agague ramymino onhembopy'aague ombovaipaa aguã regua, mba'eta yvy repenaa ha'e javi rupi judeu kuery ikuai va'e omombaa aguã ombopara uka.

⁶Mba'eta 'rã tu xee aexa ha'e rami ete mba'emo vai xeretarã kuery re oiko rã? Mba'eta 'rã tu aexa xeretarã kuery ojukupaa rã? — he'i.

⁷Ha'e ramo huvixa Assuero aipoe'i gua'yxy Ester ha'e judeu regua Mordecai pe:

— Ha'e gui ma Hamã judeu kuery ojukupaxe ramo Ester pe xee amboaxa ma hogue, ajyryvipy uka guive imo'amy.

⁸Aỹ ma pembopara avi ha'vy judeu kuery pe. Xee penderuvixa rery rupi pembopara peikuaa rami ae. Ha'e gui pemboja avi xekuã regua py xerery remoi reve. Mba'eta huvixa rery rupi pembopara vy ikuã regua py pemboja rire imbovaipa rive pyrã e'y ae opyta — he'i.

⁹Ha'e ramove oenoĩ huvixa rembiguai kuaxia mboparaaty kuery, mboapy jaxya sivã 'epy va'e ha'e vinte e três araa py. Ha'e vy Mordecai ijayvua ha'e javi rami ombopara okuapy judeu kuery pe, opena va'e ha'e huvixa kuery pe guive, ha'e yvy mboae Índia ha'e Etiópia rupi yvatekueve opena va'e kuery pe. Cento e vinte e sete yvy re opena va'e kuery pe ombopara peteĩ-teĩ regua ayvu py, peteĩ-teĩ regua oendu kuaa aguã rami. Judeu kuery pe voi ha'e rami ae avi ombopara ha'e kuery ayvu py, oendu kuaa aguã rami.

¹⁰Huvixa Assuero rery rupi ombopara, ha'e huvixa kuã regua py ju omboja. Ha'e rami vy kuaxia para ogueraa uka ayvu reraaty kuery pe. Ha'e va'e kuery ma kavaju iporãgueve huvixa rymbarã imoingo pyre áry oje'oi.

¹¹Ha'e va'e kuaxia re ma tetã nhavõ rupi judeu kuery ikuai va'e pe huvixa po rami ojapo uka, ono'õmba okuapy vy guekove oepya rupi joe opuã aguã. Ha'e kuery re, kyrĩgue e'y vy kunhague re ha'e va'e yvy regua amongue tembiporu reve ou va'e rei tema judeu kuery ha'eve ojuka aguã. Omomba 'rã okanhymba vyvoi aguã rami, oipe'apa 'rã guive imba'e rei-reikue.

¹²Peteĩ ára pyve ha'e nunga ojapo 'rã okuapy yvy huvixa Assuero openaa ha'e javi rupi, doze jaxya adar 'epy va'e ha'e treze araa py.

¹³Ha'e va'e kuaxia lei ombopara pyre oĩa ma yvy ikuai va'e ha'e javi rupi ogueroayvu pavẽ aguã. Ha'e javi regua kuery pe ogueraa, ha'e va'e ára pyguarã judeu kuery oiko katu aguã, ngovaigua kuery re opuã okuapy aguã.

¹⁴Ha'e rami vy ayvu reraa kuery ma huvixa rymba kavaju áry ikuai vy oje'oipa pojava. Huvixa ijayvuague oikuaa vy inhakuãve tema oje'oivy. Susã tetã rupi voi oikuaa ukapa.

¹⁵Ha'e gui Mordecai ma huvixa renonde gui oẽ vy onhemonde ovy ao iporãve va'e yva rami hovy ha'e xiĩ rei va'e py. Inhakã re ma akã regua

tuvixave va'e ouro guigua oĩ. Imanto-rã ma omoĩ ajukue xiĩ ipererĩ'i va'e púrpura revegua. Ha'e ramo Susã tetã rupi ovy'apa okuapy.

¹⁶Ha'e rami vy judeu kuery oendu okuapy ovy'aa. Oguerovy'apa okuapy, ha'e kuery omboetepaa ramo.

¹⁷Ha'e rami ae avi vvy ha'e javi ha'e tetã ikuai va'e rupi huvixa ayvu oikuaa ukaa py rei tema judeu kuery ovy'a vaipa okuapy, joguerovy'a, ngaru guive ojapo. Ha'e gui vvy regua kuery heta avi judeu rami onhemoingo, judeu kuery gui okyjea anho oendu okuapy vy.

Ngovaigua kuery judeu kuery ojukapaague

9 ¹Ha'e gui doze jaxya adar 'epy va'e ha'e treze araa py ma ojeupity ma huvixa ayvu ojapoa aguã. Ha'e rami vy judeu kuery re hovaigua kuery ipo'aka aguã re oarõ okuapy ara ma oexa'ãague rami e'ỹ oiko, mba'eta judeu kuery ae ipo'aka okuapy nda'ija'ei va'e kuery re.

²Mba'eta huvixa Assuero openaa vvy ha'e javi rupi judeu kuery ikuai va'e guekoa tetã nhavõ rupi ono'õmba okuapy imombaxea kuery omomba aguã. Avave rei ndojoko kuaai, mba'eta vvy regua ha'e javi oendu okuapy okyje reia anho.

³Ha'e gui vvy ha'e javi pygua yvatekueve, opena va'e ha'e huvixa kuery huvixave omoĩ va'ekue ha'e javi ma oipytyvõ okuapy judeu kuery, Mordecai gui okyjepa vy.

⁴Mba'eta Mordecai ma huvixa ro pygua kuery gui yvateve va'e oiko, vvy ha'e javi rupi oikuaa guive. Ha'e rami vy ipo'akave ovy tema 'rã.

⁵Ha'e rami py judeu kuery oitypa ngovaigua kuery. Kyxe py ojukapa, omomba. Ngovaigua kuery oguerekoxea rami tema oguereko.

⁶Susã tetã py voi judeu kuery ojuka vy omomba quinhentos avakue ikuai va'ekue.

⁷Ha'e rami ae ojuka avi Parsandata, Dalfom, Aspata,

⁸Porata, Adalia, Aridata,

⁹Farmasta, Arisai, Aridai ha'e Vaizata.

¹⁰Ha'e va'e kuery ma judeu rovaigua Hamedata ra'y Hamã ra'y kuery dez ikuai va'ekue. Ha'e rã ha'e kuery mba'e rei-reikue re ma ndopokoi.

¹¹Ha'e va'e árave huvixa pe omombe'ua mbovy pa Susã tetã py ojukapa pyre.

¹²Ha'e ramo huvixa aipoe'i gua'yxy Ester pe:

— Susã tetã py judeu kuery ojuka vy omomba va'ekue ha'e javi vy ma je quinhentos avakue, ha'e Hamã ra'y kuery dez va'ekue ju. Ha'vy vvy mboae rupi ikuai va'e ma mbovy ju 'rã nda'u ojukaa? Ha'e rami vy mba'e re tu aỹ rejerureve ju? Mba'eta ha'e nunga ome'ëa 'rã ndevy. Mba'e nunga ju reipota ajapo? Ha'e nunga ojapoa 'rãe — he'i.

¹³Ha'e ramo Ester ombovai:

— Ha'e rami rã xeruvixa, xapy'a rei rejou porã ramo tove Susã tetã py judeu kuery ikuai va'e ko'ë rã ju ta'ikuai aỹ guarã re ndeayvuague

rami. Ha'e rã Hamã ra'y kuery dez ikuai va'ekue retekue ma tombovavaa imoiny jojryvipya renderã ojapo pyre re — he'i.

¹⁴Ha'e ramo huvixa aipoe'i ha'e rami ae tojapoa. Ha'e ramo Susã tetã py oikuaa ukapaa. Ha'e gui Hamã ra'y kuery dez va'ekue retekue ombovavaa imoiny.

¹⁵Ha'e gui jaxya adar 'epy va'e ha'e catorze araa py ma judeu kuery Susã tetã py ikuai va'e onoõmba okuapy vy trezentos avakue ju ojuka. Ha'e rã imba'e rei-reikue re ma ndopokoi.

Ngaru Purim 'epy va'e ojapo ypy okuapyague

¹⁶Ha'e rami ae avi judeu kuery huvixa openaa yvy mboae rupi ikuai va'e voi onoõmba okuapy vy guekove oepya rupi ikuai, ngovaigua kuery gui oo jepe aguã. Ha'e rami vy setenta e cinco mil ojuka ija'e e'ỹ va'ekue. Ha'e rã imba'e rei-reikue re ma ndopokoi.

¹⁷Ha'e nunga ma jaxy adar 'epy va'e re oiko treze araa py. Ha'e gui catorze araa py ma opytu'upa okuapy. Ha'e va'e ára ojapo okuapy ngaru ovy'a aguã.

¹⁸Ha'e rã Susã tetã py judeu kuery ikuai va'e ma ha'e va'e jaxy re treze ha'e catorze araa py ju onhemboaty okuapy. Ha'e va'e kuery ma quinze araa py opytu'u vy ojapo ngaru ovy'a aguã.

¹⁹Ha'e rami ae avi judeu kuery tetã'i ikora e'ỹ va'e py ikuai va'e ma jaxy adar 'epy va'e re catorze araa py ae avi ojapo ngaru ovy'a okuapy vy. Ha'e va'e ára ngaru ojapoa gui tembi'u ogueraa vy joupe-upe omboja'o okuapy.

²⁰Ha'e nunga Mordecai ombopara vy kuaxia omondouka huvixa Assuero openaa yvy ha'e javi rupi judeu kuery ikuai va'e pe, ha'e'i rupi ha'e mombyry rupi ikuai va'e pe guive.

²¹Ha'e kuery rekorã ombopara ma'etÿa nhavõ jaxy adar 'epy va'e re catorze araa py ngaru ojapo aguã quinze araa peve,

²²ha'e va'e ára py ae ngovaigua kuery gui oo jepepa rire. Ha'e va'e jaxy re ma iporiaupa okuapyague gui judeu kuery ovy'aa rupi ju ikuai, ojae'opa reiague gui ngaru py ju ovy'a okuapy. Ha'e nunga rupi ha'e oeja ovy'a reve ngaru ojapo okuapy aguã, ha'e ngarua gui tembi'u ogueraa vy joupe-upe ome'ẽ aguã, iporiaukue'i pe guive.

²³Ha'e ramo judeu kuery ojou porã okuapy guekorã va'ekue py ae ha'e rami ikuai aguã, Mordecai ojapo ukaague rami vy.

²⁴Mba'eta ha'e va'e jave py Hamedata ra'y Hamã Agague ramymino judeu kuery rovaigua va'e onhembopy'a teĩ judeu kuery omomba aguã. Ha'e rami vy xorte Pur 'epy va'e oexa avi ombovaipa ha'e ojukapa aguã.

²⁵Ha'e rami teĩ huvixa renonde py Ester oo ramo kuaxia ombopara vy ojapo Hamã judeu kuery ojukaxea hexe ae ju ojeapa aguã rami. Ha'e rami vy ojryvipy uka, ta'y kuery guive.

²⁶Ha'e nunga rupi ae ha'e va'e ára pe “Purim” 'ea, tery Pur va'e rami. Mba'eta ha'e va'e kuaxia para re oĩa rami ha'e nunga ha'e javi oiko rã ha'e kuery oexa okuapy.

27 Ha'e rami rire judeu kuery guekorã ojou porã okuapy ha'e va'e mokoĩ ára ojeupity nhavõ ha'e rami ikuai aguã hexarai e'ỹ re, hamymino kuery ha'e onhemoirũ va'e kuery ha'e javi peguarã. Ha'e rami vy ojee omoĩ ombopara pyre oĩa rami ikuai aguã, ma'et'ya nhavõ oa'angaague ára ojeupity jave.

28 Ha'e rami vy hamymino kuery ikuai jevy-jevvy va'e peguarã ha'e va'e ára re ima'endu'a okuapy aguã, peteĩ-teĩ oo pygua kuery, yvy ha'e tetã ikuai va'e pygua ha'e javi. Ha'e rami vy Purim ára ojeupity nhavõ judeu ha'e hamymino kuery hexarai e'ỹ aguã raka'e rã peve.

29 Ha'e gui ma Abiail rajy huvixa ra'yxy Ester, judeu Mordecai reve teĩgue ju ombopara kuaxia. Opo'akaa ha'e javi rupi ombopara Purim omombe'u ypy va'ekue omoĩ atãve aguã.

30 Opa rupi judeu kuery pe kuaxia para ogueraa uka cento e vinte e sete yvy huvixa Assuero openaa ha'e javi rupi. Ombovy'a aguã ombopara ombopy'a guaxua rupi.

31 Ha'e vy omoĩ atãve aguã Purim oa'angaague ára py porã ikuai aguã judeu Mordecai, huvixa ra'yxy Ester reve ojapo ukaague rami, mba'eta ha'e kuery ae ranhe ikuai ha'e rami, ha'e gui guamymino kuery peguarã ju oeja, iporiau vy okaru e'ỹ re ikuaiague re ima'endu'a aguã.

32 Ha'e rami py Purim ára re marã rami pa ha'e kuery ikuai aguã Ester ae ojapo uka, kuaxia re ombopara vy.

Mordecai yvatevea re ijayvua

10 ¹ Ha'e nunga oikopa ma rire huvixa Assuero ojapo ha'e va'e yvy ha'e ye'ẽ rembe rupi ikuai va'e ha'e javi ixupe opaga aguã.

² Ha'e gui oĩve rei tema huvixa Assuero rekokie regua. Ha'e rami avi opo'akaa rupi mba'emo ovareve va'e ojapo va'ekue, ha'e Mordecai omboyvateveague ha'e javi noĩ 'rã teve kuaxia Média ha'e Pérsia pygua huvixa kuery rekokie oĩa re?

³ Mba'eta judeu Mordecai ma huvixa Assuero rembiguai yvateve va'e oiko. Judeu kuery voi omboete vaipa, hetarã kuery ha'e javi omboetepa okuapy, mba'eta ha'e kuery pe mba'emo porã ojapoa rupi anho oiko, ha'e kuery ikuai porã aguã re onhea'ã oikovy guive.